

بنیاد فیریه فواجه نصیر طوسی

آیین نامه پیشگیری از اعتیاد، درمان معتادان به مواد مخدر و حمایت از افراد در معرض خطر

اعتیاد

ماده ۱ - در اجرای مواد ۳۳ و ۳۴ قانون اصلاح قانون مبارزه با مواد مخدر و الحاق موادی به آن مصوب ۷۶/۷/۱۸ مجمع تشخیص مصلحت نظام و به منظور:

۱ - پیشگیری از اعتیاد به مواد مخدر و داروهای روان گردان

۲ - درمان و بازپروری معتادان

۳ - تمهیدات لازم پس از آزادی

۴ - اتخاذ تدابیر مناسب به منظور مصون سازی افراد در معرض خطر و انجام اقدامات فرهنگی، ارشادی، تبلیغی و معاضدتی جهت کاهش تقاضای مواد مخدر، اعضای ستاد مبارزه با مواد مخدر و سایر وزارتخانه ها، سازمانها و موسسات دولتی و غیر دولتی ضمن جلب حمایت مردمی موظفند به شرح مواد آتی اقدام نمایند.

ماده ۲ - وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است با هماهنگی دبیرخانه ستاد مبارزه با مواد مخدر نسبت به انجام موارد ذیل الذکر اقدام نماید:

۱ - توسعه و تجهیز مراکز تخصصی برای درمان معتادان خود معرف و ارایه تسهیلات ویژه درمانی به منظور ترغیب بخش خصوصی به ایجاد مراکز ترک اعتیاد

۲ - فراهم آوردن تسهیلات و امکانات لازم (از جمله داروهای مورد نیاز) برای فعال کردن شبکه بهداشتی و درمانی کشور به منظور ترک اعتیاد معتادین.

۳ - تامین و تربیت کادر تخصصی مراکز درمانی و بازپروری و ایجاد واحدهای درسی و تخصصی ویژه در چارچوب آموزشهای دانشگاهی برای پزشکان، روانپزشکان، روانشناسان و مددکاران اجتماعی در زمینه آسیب شناسی روانی و بهبود وضعیت معتادان؛

۴ - ادغام برنامه های پیشگیری و درمان اعتیاد در نظام بهداشتی و درمانی کشور؛

۵ - طراحی و اجرای منطقه ای برنامه های جامع پیشگیری از اعتیاد؛

۶- انجام تمهیدات لازم برای نهادینه کردن آموزش دانشجویان رشته های پزشکی و پیراپزشکی و بازآموزی مداوم روانپزشکان ، پزشکان و کادر پیراپزشکی ؛

۷- برقراری دوره های آموزش تکمیلی و روانپزشکی اعتیاد و رشته های تخصصی باگرایش اعتیاد برای رشته های مربوطه پیراپزشکی ، روانشناسی و جامعه شناسی ؛

۸- تولید مجموعه های آموزشی و برگزاری دوره های آموزشی برای گروههای مختلف هدف شامل : کودکان و نوجوانان ، کادر آموزش و پرورش ، والدین ، مربیان و رابطین بهداشت ؛

۱۰- گسترش کمی و کیفی مراکز مشاوره ای و حمایتی برای گروههای در معرض خطر و خطوط تلفنی مداخله در بحران برای اعتیاد؛

۱۱- طراحی برنامه های آزمایش تصادفی اعتیاد برای مراکز دولتی و کارگاههای تابع قانون کار؛

۱۲- تمهید اقدامات لازم برای گسترش مشارکتهای مردمی در امر پیشگیری و درمان اعتیاد بویژه گروههای خودیاری معتادان با هماهنگی وزارت کشور؛

۱۳- انجام اقدامات لازم برای اجرای کنوانسیون ۱۹۶۱، ۱۹۷۱ و ۱۹۸۸ در خصوص نظارت بر مواد و داروهای اعتیادآور؛

۱۴- فراهم نمودن امکان درمان معتادان در کلیه درمانگاههای عمومی و امکان بستری معتادان نیازمند به درمان به شیوه بستری، گسترش مراکز خاص درمان و بازتوانی معتادان و تمهید تسهیلات لازم برای راه اندازی کلینیک های خصوصی ترک اعتیاد، تامین داروها و کیت های تشخیصی مورد نیاز؛

۱۵- فراهم نمودن امکانات لازم برای کاهش آسیبهای بهداشتی ناشی از اعتیاد؛

۱۶- ایجاد بانک اطلاعات اعتیاد و اجرای برنامه های سالانه همه گیرشناسی اعتیاد؛

۱۷- ارتباط با سازمانهای بین المللی مرتبط با کاهش تقاضای مواد مخدر و تمهید دریافت امکانات و کمکهای مربوطه از آنان با هماهنگی ستاد؛

تبصره ۱- وزارت بهداشت موظف است در فاصله زمانی یکسال با هماهنگی سازمان امور استخدامی نسبت به ایجاد تشکیلات مناسب به نحوی که بتواند مرجعیت و تمرکز اقدامات کاهش تقاضا در کشور و اهداف پیش بینی شده در این آیین نامه را تامین نماید، اقدام و به تصویب هیأت وزیران برساند.

تبصره ۲- دستورالعمل اجرایی ماده ۲ و تبصره های مربوطه طبق جدول زمان بندی توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تدوین و پس از تصویب وزیر متبوع جهت اجراء ابلاغ خواهد شد.

ماده ۳- کمیته امداد امام خمینی (ره) در بودجه سالانه خود اعتبار لازم جهت اعطای پوشش مناسب مالی و حمایتی ، برای خانواده های معدومین (کودکان ، همسران و افراد تحت تکفل) با کمک موسسات خیریه، عام المنفعه و افراد نیکوکار پیش بینی می نماید.

تبصره - آیین نامه مربوط به طرز تامین بودجه و نحوه اختصاص آن به خانواده های تحت پوشش و نیز افراد مشمول این ماده توسط کمیته امداد امام خمینی (ره) با هماهنگی دبیرخانه ستاد تدوین و به تصویب ستاد مبارزه با مواد مخدر خواهد رسید.

ماده ۴ - دبیرخانه ستاد مبارزه با مواد مخدر موظف است با کمک وزارت امور خارجه نسبت به جذب کمکهای آموزشی و مالی از سازمانهای بین المللی، منطقه ای و سایر کشورها جهت پیشگیری، درمان و آموزش عمومی اقدام نماید.

ماده ۵ - وزارت آموزش و پرورش موظف است با اتخاذ تدابیر لازم نسبت به اجرای موارد ذیل در وزارتخانه و ادارات تابعه اقدام نماید.

(۱) ارائه و اجرای طرحهایی به منظور پیشگیری از اعتیاد و آلودگی به مواد مخدر و افزایش آگاهیهای پرسنل (اداری و آموزشی)، دانش آموزان و انجمن اولیاء و مربیان .

(۲) شناسایی دانش آموزان در معرض آسیب (دانش آموزانی که سرپرست یا والدین آنها قاچاقچی، معتاد، زندانی یا فراری هستند) و اتخاذ تدابیر مقتضی نسبت به معرفی آنان به مراجع پیشگیری و حمایتی و در صورت لزوم انجام مشاوره و آموزشهای لازم برای این نوع دانش آموزان .

(۳) شناسایی دانش آموزان معتاد، مصرف کننده یا توزیع کننده مواد مخدر و اتخاذ تدابیر لازم جهت اقدامات درمانی، حمایتی، تامینی و قانونی برای آنها.

تبصره - انجام موارد مذکور باید به نحوی صورت پذیرد تا آسیب روانی و اجتماعی به اینگونه دانش آموزان وارد نیورد.

(۴) فراهم آوردن زمینه اجرای برنامه های آموزشی، فرهنگی، تبلیغاتی از طریق مقتضی .

(۵) اجرای برنامه های فرهنگی و تجهیز کتابخانه های مدارس و نیز گسترش مراکز مشاوره برای اوقات فراغت دانش آموزان .

(۶) تهیه و انتشار بروشورهای تبلیغی به منظور آگاهی دانش آموزان و خانواده آنها از اثرات و مضرات اعتیاد.

ماده ۶ - وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی موظف است نسبت به موارد ذیل اقدام نماید:

(۱) اتخاذ تدابیر لازم برای آموزش عمومی (از جمله درج آگهی های آموزشی با تخفیف ویژه) از طریق رسانه های نوشتاری (مجلات / روزنامه ها / کتب و...) و ایجاد زمینه مناسب جهت تسهیل انتشار کتب آموزشی مربوطه .

(۲) فراهم آوردن زمینه مناسب جهت ساخت فیلمهای کوتاه و بلند مدت سینمایی، آموزشی یا هشدار دهنده و کمک به اجرای تئاترهای مختلف و انجام برنامه های هنری و تشویق هنرمندان متعهد و مجرب کشور جهت شرکت در برنامه های پیشگیری

(۳) تخصیص بخشی از ارقام فرهنگی با یارانه به متقاضیان بخش خصوصی و دولتی فعال در امر پیشگیری با هماهنگی دبیرخانه ستاد مبارزه با مواد مخدر.

ماده ۷ - سازمان صدا و سیما مکلف است با هماهنگی ستاد مبارزه با مواد مخدر درصدی از برنامه های خود را در قالب فیلم، سریال، پیامهای آموزشی و هشدار دهنده و آموزشهای تخصصی از شبکه سراسری و شبکه های استانی در زمینه پیشگیری و درمان اعتیاد اختصاص دهد.

ماده ۸- سازمان تبلیغات اسلامی موظف است با توجه مبلغین اعزامی به اقصی نقاط کشور تمهیدات لازم را برای فراگیر کردن امر پیشگیری از اعتیاد و... فراهم آورد.

ماده ۹- بکارگیری و استخدام معتادین اصلاح شده در صورتی که منع قانونی دیگری برای اشتغال نداشته باشند بلامانع است. وزارت کار و امور اجتماعی، سازمان امور اداری و استخدامی، هیأت‌های گزینش و هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری مکلف است تدابیر لازم را در این خصوص اتخاذ نماید.

ماده ۱۰- از آنجا که عمده فعالیت‌های عمرانی شهرداریها تاثیر مستقیمی در پیشگیری از وقوع بزه و بویژه اعتیاد دارد، لذا به منظور جهت دهی این اقدامات برای پیشبرد امر پیشگیری از اعتیاد، شهرداران سراسر کشور به عنوان اعضای شوراهای هماهنگی استانها و شهرستانها در جلسات مذکور شرکت خواهند نمود.

ماده ۱۱- ستاد کل نیروهای مسلح و کلیه وزارتخانه ها، ارگانها، نهادها، موسسات و شرکت‌های دولتی موظفند باهماهنگی ستاد مبارزه با مواد مخدر ضمن تخصیص و بخشی از فعالیت‌های تبلیغی و فرهنگی خود با برگزاری جلسات آموزشی درون سازمانی، پرسنل ذیربط و خانواده آنها را از لحاظ اقدامات کاهش تقاضا تحت پوشش قرار داده و تسهیلات لازم را نیز جهت ترک اعتیاد پرسنل معتاد فراهم نمایند.

ماده ۱۲- سازمان زندانها و اقدامات تامینی و تربیتی با هماهنگی و همکاری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سازمان تربیت بدنی موظف است با انجام فعالیت‌های فرهنگی، تبلیغی، آموزشی و ورزشی و ارائه خدمات مشاوره ای درمانی و مددکاری در زندانها و سایر مراکز مربوط نسبت به بهبود وضعیت جسمی و روحی معتادان زندانی اقدامات لازم را به عمل آورد.

ماده ۱۳- وزارتخانه های کار و امور اجتماعی، کشاورزی، جهاد سازندگی و نیرو مکلند با همکاری سازمان زندانها نسبت به گسترش امکانات لازم جهت کارآموزی در داخل و خارج از زندان برای معتادان فاقد تخصص یا شغل معین اقدام نمایند.

ماده ۱۴- این آیین نامه در ۱۴ ماده و چهار تبصره در جلسه مورخ ۷۷/۱۱/۲۰ به تصویب ستاد مبارزه با مواد مخدر رسیده و کلیه آیین نامه ها مغایر با آن ملغی اعلام می گردد.